

GRÈCIA: PREÀMBUL D'UNA REVOLUCIÓ?

Uri Gordon
29/12/2008
www.lahaine.org

Ja han passat tres setmanes des de l'assassinat policíac d'Alexandros Grigoropoulos, de quinze anys, a Atenes, i no hi ha indicis de que els disturbis que han envoltat a Grècia es calmin.

Tot i que s'espera que aviat s'acabin les ocupacions de les tres universitats de la capital (Econòmiques, Politècnica i Dret), una gran manifestació estudiantil ha estat convocada pel proper 9 de gener, i les protestes, enfrontaments de carrer i ocupacions d'emissores de ràdio i de televisió continuen a tota màquina.

Un blogger grec aquesta setmana va escriure: "Tenim una tasca per fer aquí, allí, a tots els llocs, enlloc de tornar als nostres sofàs com a simples espectadors de la història, tornant al calor de les nostres llars i l'enfrontament de la nostra consciència".

Els efectes internacionals són palpables. S'han registrat manifestacions de solidaritat i atacs a les ambaixades gregues a tot el món, des de Moscou a Nova York i des de Copenhague a Ciutat de Mèxic. Les declaracions i manifestos de les assemblees d'estudiants a Grècia són pràcticament traduïts a l'instant i pujats a la Xarxa en anglès, francès, italià, turc i sèrbi.

Durant els primers dies de la revolta, els bloggers van tractar de reunir una llista de totes les mostres de solidaritat que s'estaven produint, però la tasca va demostrar ser impossible: n'hi havia, literalment, centenars; milers de persones ja havien pres els carrers. L'últim dissabte, dia mundial contra la violència policial, hi va haver sonades manifestacions en més de 30 ciutats de tot el món.

La premsa corporativa ha sortit amb varies teories per explicar les causes del malestar -frustració amb un govern corrupte, crisi financera mundial, i descontentament d'una joventut grega que encara unes magres perspectives de treball segur i amb drets-, sent els disturbis una reacció precipitada cap a les condicions objectives.

Totes aquestes explicacions en realitat són esquers destinats a silenciar i ignorar les motivacions declarades dels qui s'han rebel·lat.

Una declaració dels estudiants que ocupen la Facultat d'Econòmiques d'Atenes era el suficientment clara al respecte: "un règim de façana democràtica no assassina cada dia a un Alex, perquè mata a milers d'Ahmets, Fatimes, Jorges, Jin Tiaos i Benjairs: assassina, sistemàticament, a diari, i sense remordiments, a la pràctica població de tot el Tercer Món..."

"Les coordenades per les que es movia amb normalitat la societat van saltar pels aires quan la bala disparada pel porc de [Epaminondas] Korkoneas [el policia que va disparar a Grigoropoulos] va violar la legalitat existent. Però qui desconeix a aquestes altures que la

força de la llei és simplement la força dels qui ocupen el poder? Que la llei és la que permet l'exercici de la violència? El codi legal és un llibre buit, no significa res, de principi a la seva fi; no busca cap altra cosa que camuflar la imposició del poder”.

En una altra declaració, aquesta anònima, trobem el següent: “Què busquem? Igualtat. Política, econòmica, social. Per tot el món. Les nostres possibilitats per convèncer als consumidors de que rebutgin les mercaderies que servilment accepten és més aviat limitada. Quina altra cosa podem fer, sinó saquejar els supermercats i distribuir les mercaderies a tot el món, dissolvent així els mites que reforcen la desigualtat?”

No són protestes aïllades, no són queixes vagaroses. Això és anarquisme revolucionari de debò.

Els mitjans de comunicació majoritaris simplement no poden acceptar la noció de que el que està passant a Grècia és una revolta social proactiva contra el mateix sistema capitalista i les institucions de l'estat que el reforcen. És hora de reconèixer que el moviment anarquista grec ha pres la iniciativa amb èxit després de l'assassinat d'un dels seus membres, presentant a la opinió pública els problemes de la societat grega d'una manera atractiva a un públic majoritàriament jove.

Poca gent sap que el moviment anarquista grec és considerablement el més gran del món en comparació amb la població del país. També gaudeix d'un ampli recolzament social gràcies al seu llegat de lluita i de resistència contra la dictadura militar que va existir al país des de 1967 a 1974. Les manifestacions amb enfrontaments violents són freqüents a Grècia. Pràcticament cada dos mesos es donen dures batalles campals entre la policia i els anarquistes als carrers de Tesalònica o Atenes. Els esdeveniments que ara veiem sols es diferencien per la seva amplitud i durada, no pel seu nivell de militància.

Un altre factor rarament tingut en compte és que Grècia és un país on l'aparell de seguretat de l'estat és relativament mantingut a ratlla de la ciutadania per la mateixa ciutadania. Per exemple, l'informe de 2007 de Privacy International sobre la vigilància policial va demostrar que Grècia és l'únic país del món on existeixen “defenses adequades” contra l'abús de la vigilància governamental sobre els seus propis ciutadans. El llegat de la dictadura ha creat una imatge duradora de la policia com a quelcom inherentment opressiu, inclús entre els estrats de la classe mitjana.

Conduiran els disturbis a Grècia a una revolució anticapitalista? Només si l'espai que han obert en el teixit social s'amplia i s'aprofundeix, implicant a cada cop majors sectors de la societat, creant institucions arrelades en la ciutadania i destruint les velles. Quelcom que no sembla possible a curt termini, mentre els sindicats burocratitzats i el Partit Comunista Grec tractin de domesticar la revolta i obtenir els seus rèdits polítics reclamant el desarmament de la policia.

Però no hi ha dubte de que els disturbis a Grècia han establert el punt de referència del que pot ocórrer als països occidentals durant l'era que s'aproxima de crisi econòmica i deteriorament mediambiental. Els governs europeus no dubtaran en engrassar la maquinària de les seves polítiques de vigilància i repressió anticipant-se a un malestar civil que no farà més que agreujar-se. Però pot ser que ni això sigui suficient per sotmetre a la població a mesura que, crisi rere crisi, comença a qüestionar-se l'actual ordre de poder i privilegi.